

Szalayné Kovács Eszter

Elsősegélynyújtó eszközök, felszerelések

A követelménymodul megnevezése:

Általános gépészeti munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi feladatok

A követelménymodul száma: 0110-06 A tartalomazonosító száma és célcsoportja: SzT-001-20

ELSŐSEGÉLYNYÚJTÓ ESZKÖZÖK, FELSZERELÉSEK

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Ön egy forgácsoló műhelyben dolgozik, ahol kollégája lemezeket szállított a megmunkálás helyszínére. Nem használt munkavédelmi kesztyűt s lepakolásnál elvágta az ujját. Ön azonnal a segítségére sietett, hogy elsősegélybe részesítse. A műhelyben nehezen találta meg az előírt helyet, ahol az elsősegélynyújtó ládát elhelyezték. Miután megtalálta, elhozta, de kötszert nem talált benne, így nem tudta bekötni a vérző sebet. Ezért a vérzést alkalmi szorító kötéssel csillapította.

Milyen szabálytalanság történt?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

1. Mi az elsősegély

Az élet bármely területén dolgozó embert, a munkavégzése során a munkahely technikai színvonalától függetlenül illetve a szabályok betartása ellenére is érheti baleset, sérülés, előfordulhat rosszullet. A segítségnyújtás alapvető kötelessége minden embernek, szükség esetén mindenki köteles elsősegélyt nyújtani. A segítségnyújtási kötelezettséget a törvény is előírja. A segítségnyújtást a baleset bekövetkezte után lehetőleg azonnal meg kell kezdeni, mivel ettől nagymértékben függhet a sérült gyógyulása, esetleg életben maradása. A baleset bekövetkezte után az első segítség, a beavatkozás, amellyel a balesetet szenvedett embernek segítenek – addig, amíg az orvosi ellátás megkezdődik – az elsősegélynyújtás. A szakszerűtlen beavatkozás ugyanakkor súlyos károkat okozhat.

1. ábra. Sebkezelés kézen és lábon¹

Az elsősegélynyújtás alatt azt az egészségügyi beavatkozást értik, amelyet a szakszerű orvosi ellátás megkezdése előtt bárki végezhet, a baleset vagy hirtelen egészségkárosodás közvetlen körülményeinek elhárítása és az állapot további romlásának feltartóztatása érdekében.

2. Az elsősegélynyújtó eszközökre és felszerelésekre vonatkozó szabályok

Az elsősegélynyújtó eszközökre és felszerelésekre a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény, a végrehajtásról szóló rendeletek (3/2002.(II.8.) SzCsM–EüM együttes rendelet), valamint az MSZ 13553 szabvány vonatkozik.

Ahhoz, hogy a munkahelyeken előforduló balesetek, rosszullétek elsősegélynyújtása megfelelően megtörténhessen a megfelelő tárgyi feltételeket is biztosítani kell. Az elsősegélynyújtáshoz szükséges tárgyi feltétel az elsősegélynyújtó felszerelés. Munkahelyen, műhelyben az elsősegély doboz elhelyezése kötelező.

Az elsősegélynyújtó felszerelés rendeltetése – az MSZ 13533 szabvány szerint – hogy baleset esetén nem szakember is elsősegélyt nyújthasson.

Jogsabály írja elő, hogy a munkáltatónak a munkahelyen a munkahelyi elsősegélynyújtás tárgyi, személyi és szervezési feltételeit biztosítani kell.

A munkáltató köteles a jogsabálynak megfelelően minden munkahelyen és műszakban elsősegélynyújtó felszerelést vagy mentődobozt biztosítani. A feltételek biztosításánál figyelembe kell venni az adott munkahelyen végzett tevékenységet, a végzett munkafolyamatok veszélyességét, illetve az ott dolgozók létszámát.

Ahhoz, hogy a munkáltatók jogsabályi kötelezettségei hiánytalanul érvényesüljenek a munkahelyen belső utasításban szükséges rögzíteni a szabályokat, a feladatokat.

¹ Forrás: <http://www.hazipatika.com> 2010. 08. 02.

3. A munkahelyi elsősegélynyújtás tárgyi feltételei

A munkahelyeken az elsősegélynyújtáshoz szükséges felszerelést az elsősegélynyújtó láda (mentőláda) tartalmazza 2. ábra. Minden munkahelyen, közintézményekben, iskolákban, vízügyi létesítményekben, gazdálkodó egységekben, sporteseményeken, kulturális rendezvényeken stb. állandóan készenlétben kell tartani az elsősegélynyújtó felszerelést.

Minden munkahelyen, üzemben könnyen elérhető helyen készenlétben kell tartani a jó állapotban lévő elsősegélyládát, benne az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközöket (steril kötszer, pólya, fertőtlenítő, stb.). Az elsősegélynyújtó felszerelést a rendeltetésétől eltérő célra felhasználni nem szabad!

Az elsősegély felszereléseket az alkalmazási jellegétől függően az MSZ 13533 szabvány a következőképpen csoportosítja:

- *"a munkahely jellege balesetveszély szempontjából*
- *a munkahelyen dolgozó személyek száma*
- *a járművön szállítható személyek száma*
- *a jármű rendeltetése*
- *a jármű rakományának balesetveszélyessége(tűz- vagy robbanásveszélyes anyag szállítására berendezett jármű és a tűzoltóautó)*
- *a háztartásban előforduló sérülések, balesetek jellege"*

A szabvány az elsősegély felszereléseket tartalmazó mentőládákat a munkahelyen dolgozók létszámától függően négy típusba sorolta be.

"I" típusú mentőláda 30 főig,

"II" típusú mentőláda 31–50 főig,

"III" típusú mentőláda 51–100 főig,

"IV" típusú mentőláda 101–200 főig,

Amennyiben a dolgozók létszáma a 400 főt meghaladja, akkor a létszámnak megfelelő darabszámú mentőládát kell készenlétben tartani. A munkavállalók létszámának meghatározásánál figyelembe kell venni a szervezeti egységnél munkát végző tanulókat, a kiképzés alatt állókat, a kölcsönzött munkaerőt is.

Azokon a munkahelyeken, ahol a munka természetével járó különleges veszélyek azt indokoltá teszik, az illetékes első fokú egészségügyi hatóság elrendelheti az előírt elsősegélynyújtó felszerelésen felül még több elsősegélynyújtó felszerelés készenlétben tartását.

² Forrás: MSZ 13533 szabvány 2010. 08. 02.

A munkahelyeken és műszakokban az elsősegélynyújtó felszerelést vagy mentőládát az ott végzett tevékenységtől és a munkafolyamatok veszélyességétől, illetve az ott dolgozók létszámától függően kell biztosítani.

Az MSZ 13553 szabvány határozza meg a dolgozók létszámának megfelelő I-IV típusú mentőládáknál az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközöket, és azok darabszámát. Ezt a következő táblázat tartalmazza.

2. ábra. Elsősegélyláda³

3. ábra. Falra szerelhető elsősegélyláda⁴

Az elsősegélyláda tartalma⁵

Eszköz	30 fő-ig	31-50	51-100	101-200
Steril gyorskötöző pólva (5 cm x 5 m)	1 db	4 db	4 db	6 db
Steril gyorskötöző pólva (10	2 db	2 db	4 db	6 db

³ Forrás: <http://www.celerus.hu/termekeink/elsosegely-felszereselek.html> 2010. 08. 02.

⁴ Forrás: <http://www.celerus.hu/termekeink/elsosegely-felszereselek.html>; <http://www.lumaxpro.hu> 2010. 08. 02.

⁵ Forrás: <http://www.elsosegelyhely.hu/torveny.htm> 2010. 08. 02.

cm x 5 m)				
Vágott mullpólya (10 cm x 5 m)	3 db	4 db	5 db	10 db
Vágott mullpólya (15 cm x 5 m)		5 db	5 db	10 db
Steril hajtogatott mull (50 cm x 80 cm)	3 db	3 db	5 db	6 db
Steril mull lap (6 cm x 6 cm / 100 lap)	1 db	1 db	3 db	5 db
Kéztisztító lap	4 db	4 db	6 db	10 db
Ragtapasz (1,25 cm x 5 m)	1 db	1 db	1 db	1 db
Háromszögletű kendő	1 db	2 db	4 db	4 db
Fólia kesztyű	4 pár	8 pár	10 pár	15 pár
Biztosítótű	2 db	4 db	8 db	8 db
Olló 130 mm-es	1 db	1 db	1 db	1 db
Fertőtlenítő oldat (30 ml)	1 db	1 db	3 db	4 db
Utasítás elsősegélynyújtáshoz	1 db	1 db	1 db	1 db
Feljegyzési füzet	1 db (40 oldalas)	1 db (60 oldalas)	1 db (60 oldalas)	1db 60 oldalas)
Tartalomjegyzék	2 db	2 db	2 db	2 db

4. ábra. Elsősegélyláda tartalma

A munkahelyen, Intézményben az előírásoknak megfelelő mennyiségben és minőségben jól látható, könnyen és gyorsan elérhető, elsősegélynyújtásra alkalmas helyen kell elhelyezni az elsősegélynyújtó felszerelést, a mentődobozt és a tevékenységtől függően a hordágyat.

Minden munkahelyen, Intézményben az elsősegélynyújtó felszerelést, a mentődobozt, a hordágyat olyan helyen kell tartani, ahol szennyeződés nem érheti. Ha szekrényben, fiókban tárolják az elsősegély felszerelést, akkor biztosítani kell, hogy a munkavégzés teljes időtartama alatt könnyen, kulcs nélkül ki lehessen nyitni a szekrényt, vagy a fiókot.

Az elsősegélyhelyen az elsősegélynyújtáshoz szükséges tisztálkodásra is elegendő mennyiségben ivóvizet, szappant és szükség esetén ipari kéztisztítószer, fertőtlenítő hatású kéztisztítószer és papír vagy egyszer használatos törülközőt, vagy kézszáritási lehetőséget is kell készenlétben tartani. Ha vezetékes ivóvíz nem megoldható, akkor zárt csapos tartályt vagy kézmosó tálat és ivóvizet kell biztosítani.

5. ábra. Hordágy⁶

A különböző munkahelyek speciális igényeit is figyelembe kell venni, amikor összeállítják a ládák tartalmát. A speciális igényeknek megfelelően más-más tartalmú az elsősegélyláda a fémfeldolgozás, a műhely, az építkezés, a gépgyártás, az acélipar, a műanyagipar, stb. területein.

Minden mentőláda záró szalaggal van lezárva. A záró szalag mutatja, hogy a mentőláda tartalma megfelel az MSZ 13553 szabvány előírásainak valamint azt, hogy a mentőláda mettől meddig érvényes.

6. ábra. elsősegélyláda⁷

⁶ Forrás: <http://hordagy.258.hu/images> 2010. 08. 02.

⁷ Forrás: <http://intim-futar.hu> 2010. 08. 02.

Az elsősegélydoboz tartalmát is rendszeresen át kell vizsgálni. Nagyon fontos követelmény, hogy a munkahelyen soha ne hiányozzon még átmenetileg se az elsősegélynyújtó felszerelés. Azok pótlását, újak beszerzését úgy tervezze a szervezeti egység vezetője, hogy ez a követelménynek megfeleljen.

Az elsősegélynyújtó felszerelést csak a rendeltetésének megfelelő célra szabad felhasználni.

Az elsősegélynyújtásra használt eszközök szavatosságát a gyártó határozza meg. Minden csomagoláson, dobozon fel van tüntetve a gyártási év, illetve az, hogy hány éven át használható, vagyis a lejárati dátuma. A sérülteket nem láthatják el lejárati kötözőszerrel.

Lejárati szavatosságú eszközöket nem szabad használni.

A lejárt szavatosságú kötszereket és tartozékokat ki kell cserélni, a dobozban lévő termékekkel egyenértékű kötszerekre, tartozékokra. Ezek frissítése általában háromévenként ajánlott. A steril kötszerek a sterilitásukat 5 évig őrzik meg, a sebfertőtlenítő oldat a gyártási dátumtól számított 3 évig használható fel.

Színkódos rendszer

Az elsősegély-ládákat gyártók ma már olyan felszereltségű elsősegély-ládákat állítanak elő, amellyel elősegítik az elsősegélynyújtás minél gyorsabb és szakszerűbb elvégzését. Ezzel az a szándékuk, hogy megkönnyítsék az elsősegélyt végző személy munkáját, aki ezáltal még jobban végezheti a feladatát.

A gyártók a színkódok alapján a termékcsoport, felhasználási terület és sérülés típusa szerint különböztetik meg a termékeket. A kötszereket, eszközöket különböző színkódokkal látják el, így segítik az eszközök felismerését, illetve a felhasználási területének gyors meghatározását. A színkód sémákat úgy alakították ki, hogy könnyen megjegyezhető, logikus legyen. Minden eszköz kézre esik és ezért egy laikus is hatékony elsősegélynyújtásra képes vele. A balesetnél nem kell a keresgéeléssel időt pazarolni, kicsi a hibalehetősége annak, hogy nem a sérülésnek megfelelő kötszert használjuk. Ezek az elsősegély ládák könnyen áttekinthetőek és praktikus a tartalmuk. A színkódok leírását a mentőláda tartalmazza.

A mentőládákba elhelyezett kötszerek, mull-lapok és kötözők sterilítási ideje 20 év. Ennek egyik nagy haszna, hogy a munkáltatónak nem kell a drága felszerelést 3-5 évente akkor is kidobni, ha nem használták, s ez költségmegtakarítást jelent. Másik haszna a hosszú sterilítási időnek, hogy nem igényel gyakori ellenőrzést a kötszerek, a mull-lapok és a kötözők sterilitásának lejárati ideje. A 20 év sterilítási idő lehetővé teszi, hogy egy balesetnél biztosan steril eszközökkel nyújthatnak elsősegélyt annak ellenére, hogy talán több évig nem ellenőrizték a ládák tartalmát. A ládában a termékek egyesével vannak csomagolva, így egy felhasználásával nem veszíti el a csomagban lévő többi termék is a sterilitását.

Az alábbi két kép alapján megítélhető, hogy mennyivel átláthatóbb az elsősegély láda a színkódok miatt.

7. ábra. Söhngen színkódos láda⁸

8. ábra. Színkód nélküli láda⁹

Az alsó ládában minden kötszer kék-fehérbe van csomagolva, első ránézésre nem tudjuk, mihez nyúljunk. Ennél rosszabb a helyzet a régi típusú mentő ládáknál, mert ott egymásra szorosan pakolva helyezik el az elsősegély eszközöket. Emiatt értékes percek telnek el a megfelelő eszköz kiválasztásával.

⁸ Forrás: 08. 02. <http://www.celerus.hu/termekeink/szinkod.html> 2010. 08. 02.

⁹ Forrás: <http://www.mentolada-webaruhaz.hu> 2010. 08. 02.

9. ábra. Kötszerek¹⁰

SZÍNKÓD RENDSZER leírása¹¹

KÉK színkód

A kék színkódos termékek a vágásnál, horzsolásnál és zúzódásnál elsődlegesen használatos kötszerek, mull-lapok.

SÁRGA színkód

A sárga színkódos termékeket a másodlagos- illetve újrakötözéskor használjuk. Minden seb ellátására alkalmasak, különösen az utóellátásban.

SZÜRKE színkód

Kötszer poliészter réteggel, nagy nedvszívó képességgel (1200 g/m²). Sima felületű, nem ragad a sebhez. Nincs kanóchatás, azaz a sebváladék nem szívódik fel, hanem csak a felesleges váladékot vezeti az anyagba.

Légáteresztő, fiziológiailag kedvező hatású, jó nedvszívó, simulékony, nem tapadó és mentes a vegyi kötőanyagoktól és optikai fehérítőktől.

NARANCSSÁRGA színkód

Tökéletes nyomókötés minden erős vérzésű sebre, az artériás vérzéseket gyorsan és biztosan lecsillapítja. Henger alakú nyomópárna, több szívóréteggel és tömör belső maggal. A belső mag több réteggel elhatárolt, így megakadályozza a nyomókötés átvérzését.

ZÖLD színkód

¹⁰ Forrás: <http://m.blog.hu/ap/ak/image/mentodobox4u.jpg>; www.celerus.hu 2010. 08. 02.

¹¹ Forrás: <http://www.celerus.hu/termekeink/szinkod.html> 2010. 08. 02.

Ezek a termékek a kötszerek, mull-lapok és végtagok rögzítésére szolgálnak.

Elasztikus pólya: Egyesíti a mullpólya jó tulajdonságait az elasztikus rögzítő kötöző előnyeivel: légáteresztő, jó nedvszívó, puha és jól alakítható, jól rögzít, és nem szorítja el a sebet.

Hálós kötöző: Hosszában és szélében rugalmas hálós tömlő alakú kötszer, a nyomókötések megbízható rögzítésére tetszőleges testrészeken. Egyszerű a kötéscsere. Különösen alkalmas a végtagok kötözésére.

Háromszögekendő: Háromszögekendő puha és alakítható polipropilén anyagból, bőrbarát, szakadásbiztos és strapabíró, 60 °C-ig többször mosható.

Minden mentőláda tartalmaz egy elsősegély nyújtási tájékoztatót! Az elsősegélynyújtásnál ezt a tájékoztatót ajánlott figyelembe venni!

EXTRA elsősegély-felszerelés citromsárga színben és piros felirattal, fényvisszaverő csíkkal

10. ábra. Extra elsősegély¹²

Vannak olyan elsősegély-felszereléseket gyártók, amelyek a még könnyebb észrevehetőség miatt EXTRA elsősegély-felszereléseket fejlesztette ki. A elsősegély-ládák feltűnő színűek, és fényvisszaverő csíkkal látták el, amelyeket minden helyzetben könnyű megtalálni. A ládák a DIN 13157-nek megfelelő tölteteket tartalmazzák, hatféle változatban kaphatók:

elsősegély-felszerelés EXTRA IRODA

¹² Forrás: www.celerus.hu 2010. 08. 02.

elsősegély-felszerelés EXTRA KÉZMŰIPAR

elsősegély-felszerelés EXTRA+ IRODA

elsősegély-felszerelés EXTRA+ KÉZMŰIPAR

elsősegély-felszerelés EXTRA+ KÖZIGAZGATÁS

elsősegély-felszerelés EXTRA+ IPAR

Forgalomban kaphatók többféle méretben olyan elsősegély-felszerelés rendszerek, amelyek mobil és helyben történő felhasználásra is alkalmasak. Ezeket a készletek mobil és helyhez kötött alkalmazásra egyformán használhatók. Az elsősegély-felszerelés használaton kívül a célszerűen kialakított fali tartóban tárolható, baleset esetén viszont gyorsan, és könnyen levehető és a helyszínre szállítható. Az elsősegélyláda a fali tartóban is kinyitható, így helyben is használhatják.

4. Az elsősegélynyújtó felszerelések ellenőrzése

A munkahelyen a munkáltató részéről a szervezeti egység vezetőjének a feladata gondoskodni az elsősegélynyújtó felszerelés beszerzéséről, karbantartásáról, az elsősegélynyújtáskor elhasznált, lejárt vagy használhatatlanná vált eszközök azonnali pótlásáról. Az elsősegélynyújtó felszerelés kezelésével megbízott elsősegélynyújtó munkatárs, valamint a munkavállalók egyaránt felelősek a fentiek betartásáért.

Az elsősegélynyújtás szabályainak a munkáltatói utasításban szerepelni kell!

A rendelkezések betartását – így különösen a felszerelések meglétét és a személyi feltételek teljesülését – a munkáltató munkabiztonsági szakemberei, illetve a munkavédelmi képviselők is rendszeresen ellenőrzik, és a tapasztalt hiányosságok esetén megteszik a szükséges intézkedéseket, jelzik észrevételeiket.

Amennyiben nem magyar származású az elsősegély felszerelés, akkor tartozik hozzá magyar nyelvű útmutató, a felszereléshez magyar nyelvű ismertető, baleseti útmutató, s ha színkódos, akkor leírás a színkódokról.

A munkahelyen az elsősegély nyújtására biztosított elsősegélyládában az előírásoknak megfelelő eszközöknek mindig hiánytalanul benne kell lennie. Az adott balesetben sérült ellátása után pótolni kell az elhasznált eszközöket, fel kell tölteni a ládát.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

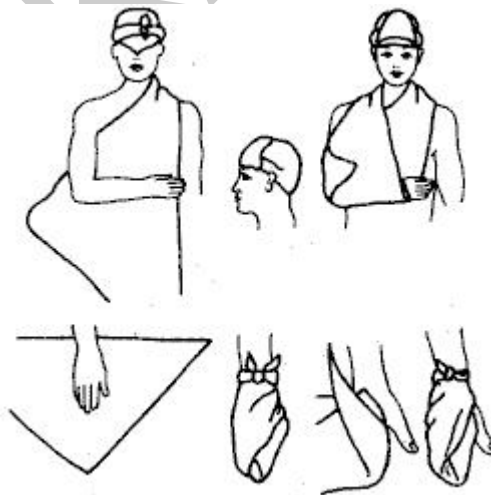
1. Ön egy 30 főt foglalkoztató vállalkozás vezetője. Feladata közé tartozik az elsősegély ládák ellenőrzése! Átvizsgálta az elsősegély ládát, s hiányosságot észlelt. Töltse fel az előírásoknak megfelelően az elsősegélyládát!

2. A munkahelyén a kollegája a lépcsőn megcsúszott, elesett és kificamította a bokáját. Milyen eszközöket használ az elsősegélynyújtáskor?
3. Az interneten keressen elsősegélyládát forgalmazó cégeket. Hasonlítsa össze a kínálatukat!
4. Önt a cég egy másik telephelyén egy szervezeti egység vezetőjének nevezik ki. A szervezeti egység vezetőjeként győződjön meg az elsősegélynyújtás tárgyi feltételeiről!
5. A munkahelyén az elsősegélyládát nézze át, a benne lévő kötszereket csoportosítsa a szavatossági idejük alapján. Állapítsa meg használhatják-e még elsősegélynyújtáshoz!
6. Készítsen egy plakátot az elsősegélyláda tartalmáról!
7. A gyakorlati foglalkozás helyszínén és az iskolájában derítse ki hol található a mentőláda és állapítsa meg megfelelően fel van-e szerelve!
8. Ön előtt van a képen látható két elsősegélynyújtó láda. Mondjon el mindent amit meg lehet állapítani a ládákról!

11. ábra. Elsősegély ládák¹³

9. Gyakorolja az elsősegélyládában található háromszögletű kendő használatát!

12. ábra. Elsősegélynyújtás¹⁴

¹³ Forrás: www.intim-futar.hu 2010.08.02.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK**1. feladat**

Mi alapján határozzák meg az elsősegély felszerelések tartalmát? Válaszát írja a kijelölt helyre!

---

2. feladat

Milyen típusú mentőládákat ismer? Határozza meg a típushoz tartozó létszámot is! Válaszát írja a kijelölt helyre!

---

3. feladat

Mit tud elsősegélynyújtásra használt eszközök szavatosságáról? Válaszát írja a kijelölt helyre!

---

4. feladat

Mit kell tartalmaznia "III" típusú mentőládának?

Válaszát írja a kijelölt helyre!

---

5. feladat

Kinek a feladata elsősegélynyújtó felszerelés vagy mentődoboz biztosítása? Válaszát írja a kijelölt helyre!

---

6. feladat

Az elsősegélyládában található olló berozsdásodott. Használhatja elsősegélynyújtásnál? Válaszát írja a kijelölt helyre!

---

7. feladat

Egészítse ki helyesen a következő mondatot.

Az elsősegélynyújtás alatt azt az ..... értik, amelyet a szakszerű orvosi ellátás megkezdése előtt ..... végezhet, a baleset vagy hirtelen ..... közvetlen körülményeinek elhárítása és az ..... további romlásának feltartóztatása érdekében.

8. feladat

Írja be a táblázatba az eszközök megfelelő darabszámát!

Eszköz	30fő-ig	31-50	51-100	101-200
Steril gyorskötöző pólya (5 cm x 5 m)				
Steril gyorskötöző pólya (10 cm x 5 m)				
Vágott mullpólya (10 cm x 5 m)				
Vágott mullpólya (15 cm x 5 m)				
Steril hajtogatott mull (50 cm x 80 cm)				

ELSŐSEGÉLYNYÚJTÓ ESZKÖZÖK, FELSZERELÉSEK

Steril mull lap (6 cm x 6 cm / 100 lap)				

9. feladat

Munkája közben a munkatársának leszakadt a nadrágjáról a gomb. Ideiglenes megoldásként mosatlan kézzel az elsősegélyládából kivett vágott mullpólyából levágott annyit, amennyivel rögzítheti a nadrágját, utána visszatette a mullpólyát. Ön szerint helyesen cselekedett-e? Mi a teendő a történetek után? Válaszát írja a kijelölt helyre!

<hr/> <hr/> <hr/>
----

10. feladat

A munkahelyen hol kell elhelyezni az elsősegélynyújtó ládát? Válaszát írja a kijelölt helyre!

<hr/> <hr/> <hr/>

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Az elsősegély felszerelések tartalma a dolgozók létszámától függ. Az MSZ 13553 szabvány határozza meg a létszámhatárokat, és a létszám függvényében az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközöket, számukat.

2. feladat

"I" típusú mentőláda 30 főig,

"II" típusú mentőláda 31–50 főig,

"III" típusú mentőláda 51–100 főig,

"IV" típusú mentőláda 101–200 főig,

3. feladat

Az elsősegélynyújtásra használt eszközök szavatosságát a gyártó határozza meg. A lejárat dátumát a csomagoláson találni. A sérülteket nem láthatják el lejárt kötözőszerrel. Lejárt szavatosságú eszközöket nem szabad használni.

4. feladat

Eszköz	51–100
Steril gyorskötöző pólya (5 cm x 5 m)	4 db
Steril gyorskötöző pólya (10 cm x 5 m)	4 db
Vágott mullpólya (10 cm x 5 m)	5 db
Vágott mullpólya (15 cm x 5 m)	5 db
Steril hajtogatott mull (50 cm x 80 cm)	5 db
Steril mull lap (6 cm x 6 cm / 100 lap)	3 db

ELSŐSEGÉLYNYÚJTÓ ESZKÖZÖK, FELSZERELÉSEK

Kéztisztító lap	6 db
Ragtapasz (1,25 cm x 5 m)	1 db
Háromszögletű kendő	4 db
Fólia kesztyű	10 pár
Biztosítótű	8 db
Olló 130 mm-es	1 db
Fertőtlenítő oldat (30 ml)	3 db
Utasítás elsősegélynyújtáshoz	1 db
Feljegyzési füzet	1 db (60 oldalas)
Tartalomjegyzék	2 db

5. feladat

A munkáltató köteles a jogszabálynak megfelelően minden munkahelyen és műszakban elsősegélynyújtó felszerelést vagy mentődobozt biztosítani. A feltételek biztosításánál figyelembe kell venni az adott munkahelyen végzett tevékenységet, a végzett munkafolyamatok veszélyességét, illetve az ott dolgozók számát.

6. feladat

Rozsdás ollót nem lehet használni elsősegélynyújtásra, mert fertőzést okozhat. Azonnal ki kell cserélni.

7. feladat

Az elsősegélynyújtás alatt azt az egészségügyi beavatkozást értik, amelyet a szakszerű orvosi ellátás megkezdése előtt bárki végezhet, a baleset vagy hirtelen egészségkárosodás közvetlen körülményeinek elhárítása és az állapot további romlásának feltartóztatása érdekében.

8. feladat

Eszköz	30fő-ig	31-50	51-100	101-200
Steril gyorskötöző pólya (5 cm x 5 m)	1 db	4 db	4 db	6 db

Steril gyorskötöző pólya (10 cm x 5 m)	2 db	2 db	4 db	6 db
Vágott mullpólya (10 cm x 5 m)	3 db	4 db	5 db	10 db
Vágott mullpólya (15 cm x 5 m)		5 db	5 db	10 db
Steril hajtogatott mull (50 cm x 80 cm)	3 db	3 db	5 db	6 db
Steril mull lap (6 cm x 6 cm / 100 lap)	1 db	1 db	3 db	5 db

9. feladat

A munkatársa nem cselekedett helyesen, mert az elsősegélynyújtó ládában lévő felszerelést csak a rendeltetésének megfelelő célra szabad felhasználni. Ezért a használt vágott mullpólyát el kell távolítani az elsősegélynyújtó ládából, majd pótolni a hiányt.

10. feladat

A munkahelyen az előírásoknak megfelelő mennyiségben és minőségben jól látható, könnyen és gyorsan elérhető helyen kell elhelyezni az elsősegélynyújtó felszerelést, a mentődobozt és a tevékenységtől függően a hordágyat. Az elsősegély felszerelést elsősegélynyújtásra alkalmas helyen kell tartani.

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

www.elsosegely.hu

AJÁNLOTT IRODALOM

MUNKANYAG

A(z) 0110-06 modul 001-es szakmai tankönyvi tartalomeleme
felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
31 521 02 0000 00 00	CNC-forgácsoló
33 521 02 0000 00 00	Élelmiszeripari gépsor- és rendszerüzemeltető
33 521 02 0100 31 01	Cukoripari gépkezelő
33 521 02 0100 31 02	Csomagológép-kezelő
33 521 02 0100 31 03	Dohánytermékgyártási gépkezelő
33 521 02 0100 31 04	Élelmiszeripari gépkezelő
33 521 02 0100 31 05	Élelmiszeripari készülék kezelője
33 521 02 0100 31 06	Növényolaj-gyártógép kezelője
33 521 02 0100 21 01	Palackozógép-kezelő
54 525 01 0000 00 00	Építő- és anyagmozgató-gépész technikus
54 525 01 0100 52 01	Emelőgép-ügyintéző
31 521 03 0000 00 00	Építő- és szállítógép-szerelő
31 582 09 0100 31 02	Karbantartó, csőszerelő
31 582 09 0100 31 03	Műanyagcső-szerelő
31 582 09 0100 31 04	Tűzvédelmi eszköz- és rendszerszerelő, karbantartó
31 582 10 0000 00 00	Épületlakatos
31 582 10 0100 31 01	Épületmechanikai szerelő
31 521 04 0000 00 00	Erdőgazdasági gépkezelő
31 521 04 0100 31 01	Erdészeti felkészítógép kezelője
31 521 04 0100 31 02	Erdészeti kötélpálya kezelője
31 521 04 0100 31 03	Erdészeti közelítógép kezelője
31 521 04 0100 31 04	Erdészeti rakodógép kezelője
31 521 04 0100 31 05	Többfunkciós fakitermelőgép kezelője
31 863 01 0000 00 00	Fegyverműszerész
33 521 03 0000 00 00	Felvonószerelő
33 521 03 0100 31 01	Felvonó karbantartó-szerelő
33 521 03 0100 31 02	Mozgólépcső karbantartó-szerelő
33 521 03 0100 31 03	Személyszállítógép üzemeltetője
33 521 03 0100 31 04	Szórakoztatóipari berendezés-üzemeltető
31 521 05 0000 00 00	Fémipari megmunkálógépsor és berendezés- üzemeltető
31 521 05 0100 21 01	Darabológép-kezelő
31 521 05 0100 31 01	Fémipari megmunkálógép-kezelő
31 521 05 0100 31 02	Fémnyomó
31 521 05 0100 21 02	Fémtömegcikkgyártó
31 521 07 1000 00 00	Finommechanikai műszerész
31 521 07 0100 31 01	Mérlegműszerész
31 521 07 0100 31 02	Orvosi műszerész
54 521 01 0000 00 00	Gépgyártástechnológiai technikus
31 521 08 0010 31 01	Autógyártó
31 521 08 0010 31 02	Háztartási gépgyártó
31 521 08 0100 31 01	Finomgyártósori gépkezelő, gépszerelő
31 521 08 0100 21 01	Gépi felületelőkészítő és -tisztító
31 521 08 0100 21 02	Gyártósori munkás
31 521 08 0100 21 03	Iparitermék-bontó
31 521 08 0100 31 02	Kézigépes megmunkáló
31 521 09 1000 00 00	Gépi forgácsoló
31 521 09 0100 31 01	Esztergályos
31 521 09 0100 31 02	Fogazó
31 521 09 0100 31 03	Fűrészipari szerszámélező

31 521 09 0100 31 04	Köszörűs
31 521 09 0100 31 05	Marós
31 521 11 0000 00 00	Hegesztő
31 521 11 0100 31 01	Bevont elektródás hegesztő
31 521 11 0100 31 02	Egyéb eljárás szerinti hegesztő
31 521 11 0100 31 03	Fogyóelektródás hegesztő
31 521 11 0100 31 04	Gázhegesztő
31 521 11 0100 31 05	Hegesztő-vágó gép kezelője
31 521 11 0100 31 06	Volframelektródás hegesztő
31 521 12 0000 00 00	Hőkezelő
31 522 02 0010 31 01	Hőközpont és -hálózatkezelő
31 522 02 0010 31 02	Hűtéstechnikai berendezéskezelő
31 522 02 0010 31 03	Kazán gépész (12 tonna felett)
31 522 02 0010 31 04	Kazánkezelő (2-12 tonna között)
31 522 02 0100 31 01	Ipari olaj- és gáztüzelő-berendezés kezelője
31 522 02 0100 31 02	Kisteljesítményű kazán fűtője (max. 2 tonna)
31 522 02 0100 21 01	Kompresszorkezelő
52 521 01 0010 52 01	Akusztikus emissziós anyagvizsgáló
52 521 01 0010 52 02	Folyadékbehatolásos anyagvizsgáló
52 521 01 0010 52 03	Mágnesezhető poros anyagvizsgáló
52 521 01 0010 52 04	Örvényáramos anyagvizsgáló
52 521 01 0010 52 05	Radiográfiai anyagvizsgáló
52 521 01 0010 52 06	Rezgéselemző anyagvizsgáló
52 521 01 0010 52 07	Roncsolásos anyagvizsgáló
52 521 01 0010 52 09	Tömörégi anyagvizsgáló
52 521 01 0010 52 10	Ultrahangos anyagvizsgáló
31 543 02 0000 00 00	Ipari nemesfém-megmunkáló
33 521 04 0000 00 00	Korrózió elleni védőbevonat készítője
33 521 04 0100 31 01	Festőberendezés kezelője
33 521 04 0100 31 02	Galvanizáló
33 521 04 0100 31 03	Szervesbevonat-készítő
33 521 04 0100 31 04	Tűzihorganyzó
31 522 03 0100 31 01	Kéményszerelő
31 522 03 0100 31 02	Légtechnikai hálózat szerelő
52 725 03 0000 00 00	Optikai műszerész
31 521 22 0000 00 00	Öntészeti mintakészítő
31 521 24 1000 00 00	Szerkezetlakatos
31 521 24 0100 31 01	Lemezlakatos
33 521 08 0000 00 00	Szerszámkészítő
33 521 08 0100 31 01	Szikraforgácsoló
54 521 05 0010 54 01	Élelmiszeripari gépésztechnikus
54 521 05 0010 54 02	Vegyipari gépésztechnikus
54 521 05 0100 33 01	Élelmiszeripari gépszerelő, karbantartó
33 524 01 1000 00 00	Vegy- és kalorikusgép szerelő és karbantartó
33 524 01 0100 31 01	Ipari olaj- és gáztüzelő berendezés szerelője, üzembehelyezője
31 525 02 1000 00 00	Járműfényező
31 525 03 1000 00 00	Karosszerialakatos
31 521 19 0010 31 01	Fejő- és tejkezelőgép kezelője
31 521 19 0010 31 02	Keltetőgép kezelő
31 521 19 0010 31 03	Kertészeti gép kezelő
31 521 19 0010 31 04	Majorgép-kezelő
31 521 19 0010 31 05	Meliorációs, kert- és parképítőgép kezelő
31 521 19 0010 31 06	Mezőgazdasági erő- és munkagépkezelő
31 521 19 0010 31 07	Mezőgazdasági rakodógép kezelő
31 521 19 0010 31 08	Mezőgazdasági szárítóüzemi gépkezelő

31 521 19 0010 31 09	Növényvédelmi gépkezelő
31 521 19 0010 31 10	Önjáró betakarítógép kezelője
31 521 20 0010 31 01	Állattenyésztési gépüzemeltető, gépkarbantartó
31 521 20 0010 31 02	Erdészeti gépüzemeltető, gépkarbantartó
31 521 20 0010 31 03	Kertészeti gépüzemeltető, gépkarbantartó
31 521 20 0010 31 04	Növénytermesztési gépüzemeltető, gépkarbantartó
54 544 02 0010 54 01	Fluidumkitermelő technikus
54 544 02 0010 54 02	Gázipari technikus
54 544 02 0010 54 03	Megújulóenergia-gazdálkodási technikus
54 544 02 0010 54 04	Mélyfúró technikus
54 544 02 0100 31 01	Cső-távvezeték üzemeltető (olaj, gáz)
54 544 02 0100 31 02	Fluidumkitermelő
54 544 02 0100 31 03	Mélyfúró
54 582 01 0000 00 00	Épületgépész technikus
31 582 09 0010 31 01	Energiahasznosító berendezés szerelője
31 582 09 0010 31 02	Gázfogyasztóberendezés- és csőhálózat-szerelő
31 582 09 0010 31 03	Központifűtés- és csőhálózat-szerelő
31 582 09 0010 31 04	Vízvezeték- és vízkészülék-szerelő
31 521 06 0000 00 00	Finommechanikai gépkarbantartó, gépbeállító
52 522 09 0000 00 00	Gáz- és tüzeléstechnikai műszerész
31 521 10 1000 00 00	Géplakatos
31 521 10 0100 31 01	Gépbeállító
31 521 15 0000 00 00	Késes, köszörűs, kulcsmásoló
31 521 15 0100 31 01	Gépi gravírozó
31 521 15 0100 31 02	Kulcsmásoló
31 522 03 0000 00 00	Légtechnikai rendszerszerelő
54 525 02 0010 54 01	Erdőgazdasági gépésztechnikus
54 525 02 0010 54 02	Mezőgazdasági gépésztechnikus
54 520 01 0000 00 00	Gépipari minőségellenőr
33 522 02 0000 00 00	Hűtő- és klímaberendezés-szerelő, karbantartó
52 520 01 0000 00 00	Műszaki termékminősítő

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

30 óra

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató